

D A R C I A

On. Palatul Cultural
A r a d

2 Lei

Redacția și administrația:
Timișoara I.
Str. Lovinci No. 2

Telefon:
Redacția și administrația 16-00
Tipografia 14-69

Cotidianul
**Banatului și al
graniței de Vest**

PREȚURI: Pe un an: 600 lei, pe 6 luni: 300 lei.
Pentru preoți, învățători, notari și țărani 500 lei.
Pentru autorități și instituții: 1000 lei.
Pentru întreprinderi: 2000 lei.

Apare sub egida
„Astei Bănățene“

Cultura românească în Banatul jugoslav

de AL. TISESCU

Vechii noștri cronicari din provinciile sortite să trăiască sute de ani sub stăpâniri străine nu scăpau din vedere nici o lucrare statistică întocmită fie de oficialitățile stăpânitoare, fie de cercetătorii geografi, etnografi și istorici străini.

Din acestea, precum și din datele ce se adunau propriile lor instituțiuni culturale și economice românești ei își întocmeau lucrările cari erau astfel, întotdeauna, bine documentate. Intr-o asemenea lucrare, sprijinită pe statisticele din a doua jumătate a veacului trecut, când au început de fapt cercetătorii străini să-și îndrepte atențiunea asupra provinciilor românești de dincolo de Carpați, găsim o minuțioasă documentare din care reiese că poporul român formând un tot unitar pe meleaurile lui strămoșesti, contactul lui cultural nu putea fi întrerupt prin niciun mijloc.

„Chiar ziduri până la cer de-ar fi fost ridicate — spune unul din acești cronicari — și totuși cultura națională a fraților liberi nu poate să nu găsească ici colo câte o ușită, pe unde să străbată razele sale încălzitoare“.

De această luminoasă observație se-am adus aminte în ziua când, după descompunerea statului jugoslav, — preluat stăpânirea în această ciosă parte de provincie bănățeană și și-au afirmat-o înălțând pe edificiile publice standardul național al Statului român. Ce nu au făcut Sârbii pentru a-i dezpriza pe acești frați ai noștri din Banatul pe care l-au pretins în mod neașteptat și ni l-au răpit în chip samavolnic! Și-au bătut joc de toate convențiile culturale, școlare și bisericesti, încheiate cu guvernul român și au deslănțuit o prigoană neînchipuită împotriva Românilor din Banatul lor, rămași acolo fără nici o apărare. Cu toate acestea Românilor din Banatul jugoslav — desorientați uneori de înțelegerile și convențiile lipsite de reciprocitate încheiate de fostele guverne românești cu cele ale Belgrad, au dus timp de 23 de ani o viață națională conștientă, strângându-și rândurile în jurul școlilor și litericilor prigoniți și dezvoltând o activitate culturală pentru care vor bine merita dela întreaga națiune.

Facând parte din trupul care nu se poate frânge al Banatului românesc, omânia din regiunea răpită de Sârbi în 1918 au continuat tradiția minunată a coruri și fanfare bănățene. De asemenea cealaltă tradiție, a slovei țirite, prin cele două ziare ale lor: „Ziarul strămoșesc“ și „Nădejdea“.

Din aceste două ziare românești „Ziarul strămoșesc“ a trebuit să-și ia naștere apariția fiindcă n'a vrut să se scovoaie. Cealaltă, „Nădejdea“, a creșt în posibilitatea îmblânzirii vrăjmașului cu mască de prieten și a continuat să apară. Amândouă însă și-au împlinit cu sfințenie datoria lor românească în lungul șir de ani hărăziți de soarta despărțirii Românilor din Ba-

(Continuare în pag. 3)

Cu fața spre Banat

Mărturisirea sguuitoare pe care a făcut-o avocatul român Moise Molcuțiu din Becicherecul-Mare, locotenent în fosta armată sârbească, în lagărul de prizonieri dela Turnu-Măgurele, cu prilejul zilei de 10 Mai, reactualizează figura de erou și luptător pentru dreptatea Banatului a generalului Ion Drăgălina. Intre frații săi din țara liberă, prizonierul român al unei armate străine, a ținut să amintească tuturor care este frumusețea și puterea desăvârșită a solidarității naționale, povestind scena, cu adânci resorturi istorice, petrecută între generalul Drăgălina și fiul său. Generalul grav rănit, pe patul de moarte, cere căpitanului Corneliu Drăgălina, fiul său, deasemenea rănit, să-și împlinească ultima dorință, întorcându-l cu fața spre scumpul lui Banat.

Este în această scenă, de un dramatism unic, mărturia unui suflet care și-a cucerit în fața morții nemurirea prin puterea cu care a știut să învingă tragedia sa, supunând-o marelui său ideal. Moartea generalului, în asemenea împrejurări, a fost un testament pe care l-a lăsat urmașilor, spunându-le că moartea sa nu va putea găsi justificare și mormântul liniște până ce nu se va face dreptate colfului de țară cu fața spre care a dorit să moară. Este dovada unei iubiri fără seamăn, cutremurătoare, pe care a mărturisit-o bănățeanul General Drăgălina pentru Banatul care i-a încălzit sufletul, i-a însuflețit idealul și i-a legănat visurile.

Generalul Ion Drăgălina moare ca erou pentru cauza Banatului, care a fost sootit cel mai scump lucru al vieții.

Imprejurarea că ultima dorință a generalului Drăgălina pe patul de moarte a fost îndeplinită de fiul său, generalul de astăzi Corneliu Drăgălina, rămâne ca o moștenire pe care urmașul se leagă să o cinstească cu crezul vieții sale. Nu e, astfel, de mirare dacă generalul Corneliu Drăgălina socotește că, prin el, dorința tatălui trebuie să-și găsească acum o deplină întregire. De aceea, se face conștient, interpretul întregii simțiri românești, revendicând și luptând cu toate mijloacele pentru întregirea Banatului, aducând la țara liberă românească, desrobind, Românilor din Banatul sârbească și întreaga Vale a Timocului. Este dovada aceleiași iubiri pe care a avut-o tatăl pentru moșia de țară a Banatului, închinându-și crezul vieții idealului pentru care a murit acesta.

Astăzi generalul Corneliu Drăgălina, vorbind răspicat și curajos în numele Banatului, revendicând dreptatea care se răsună, întoarce fața spre același orizont al moștenirii sale testamentare și caută să se dovedească vrednic urmaș al eroului general, căzut în războiul desrobirii noastre.

Coincidența ca scenă istorică dintre tată și fiu — rămasă cu valoarea, de testament — să fie reamintită de-un fiu al Banatului robit, ajuns prizonier de război în țara liberă, este o mărturie glăsuitoare peste veac că sufletul tuturor n'au uitat-o și că ea a crescut vie, cu putere de destin, ca să fie revendicată pentru o dreptate care trebuie să vie cândva. Ea stăruie ca o nădejde, ca un vis, ca o temelie pe care își caută descifrarea rostului lor cei cari poartă încă durerea nedreptăților.

Cu toții, și generalul erou dispărut Ion Drăgălina și fiul său Generalul de azi Corneliu Drăgălina, care revendică marea moștenire, și locotenentul bănățean din fosta armată sârbească, prizonier în țara liberă, ne întorc astăzi cu fața spre Banat. Ne cer să nu uităm că întregirea Banatului este pentru România o necesitate istorică și o dreptate care nu poate întârzia să fie reparată.

România întregită, simțind sufletul ei cum clocoțeste în durerea chipuitoarei sfășieri, nu poate uita că la vestul Țării, Banatul e poarta care ne leagă și ne ține în Europa. Dreptatea Banatului e o cauză care trebuie câștigată, cu orice preț!

ION VEVERCA

Intrevederea dintre Fuehrer și amiralul Darlan a durat 4 ore

Noua orientare a politicii franceze, deschide mari perspective pentru viitor

Paris, 16 (Rador.) — Corespondentul agenției DNB transmite: Cercurile politice din Vichy subliniază înseamnăta conversațiilor din Berchtesgaden unde Fuehrerul și amiralul Darlan au avut o întrevedere de patru ore.

Se stăruie asupra faptului că rezultatele sunt foarte încurajatoare. Deși subiectele tratate au fost limitate la un anumit număr de chestiuni precise, măsurile practice la care au dus negocierile franco-germane se înscriu în cadrul politicii unei îndepărtate ce tin-

Opera de stat din Berlin distrusă de bombardament va fi reconstruită până în 1942

BERLIN, 16 (Rador.) — Corespondentul agenției „Stefani“ anunță:

Administratorul general al operei de stat a declarat reprezentanților presei că opera va fi reconstruită în foarte scurt timp și că cel mai târziu în primăvara anului 1942 ea va fi redeschisă.

Cancelarul Hitler

a remis un nou mesajiu Președintelui Ismet Inonu

Ankara, 16 (Rador.) — AGENȚIA TELEGRAFICĂ TURCĂ ANUNȚĂ CĂ ÎN CURSUL ÎNTREVEDERII PE CARE D. ISMET INONU A AVUT-O CU D. VON PAPAN, AMBASADORUL GERMANIEI A REMIS ACESTUIA UN MESAGIU AMICAL DIN PARTEA ȘEFULUI SUPREM AL STATULUI GERMAN.

Englezii din China se întorc în patrie să se înrola a se înrola

Ciungking, 16 (Rador.) — Corespondentul agenției DNB anunță: Sir Archibald Clark ambasadorul Mării Britanii a invitat pe toți cetățenii englezi în vârstă de 20—30 ani stabiliți în China să părăsească China și să se înroleze în Anglia pentru a se înrola în armată.

O scutire pentru societatea chibriturilor

București, 16 (SIR.) — Ministerul Finanțelor a decis ca societatea Chibriturilor, care este asimilată instituțiilor de Stat, să fie scutită de impozitul excepțional de 4 la sută, asupra tuturor cumpărăturilor ce face în țară și în străinătate. Scutirea este valabilă cu începere dela 1 Aprilie 1941.

de la stabilirea în Europa a unei ordine noi la care Franța se realizează în deplină suveranitate și independență.

În aceleași cercuri se adaugă, că această orientare a politicii franceze, deschide mari perspective pentru viitor.

In țară sunt alimente suficiente

Negustorii speculanți și consumatorii acaparatori vor fi sancționați

Opinia publică românească trebuie să fie lămurită în mod permanent și cât se poate de clar asupra situației aprovizionării cu articole de primă necesitate și în special cu articole alimentare.

Dupa cum s-a arătat de atâtea ori, vremurile sunt relativ grele. Guvernul face toate sforțările pentru a învinge greutățile ce se nasc zilnic garantând aprovizionarea cu articole alimentare pe întreg cuprinsul țării. Dar aceste eforturi ale guvernului nu vor putea da rezultatele așteptate, atâta vreme cât marea publică consumator nu-i va sta în ajutor, prin înțelegerea greutății timpurilor pe care le trăim. Sunt timpuri anormale, timpuri de război, când fiecare trebuie să se mulțumească cu cât este, — și slavă Domnului este destul pentru acel ce înțelege să trăiască sobru, cumpătat și mai ales fără lux și risipă.

România este o țară binecuvântată de Dumnezeu, unde toate roadele pământului îndestulează din belșug orice cerință. Anul trecut însă, a fost un an rău, cu recolte mediocre, la care se adaugă și grelele condiții economice interne și externe, concentrările și risipa care s'a făcut anul trecut cu unele alimente.

Dacă nu avem carne sau pâine, grăsimi sau uleiuri și uneori făină din belșug — așa cum belșugul este înțeles de unii — aceasta se datorește la patru cauze principale:

1. Recoltele agricole submedice;
2. Starea anormală provocată de război;
3. Specula din partea unor comercianți;
4. Stocajurile de alimente din partea unor consumatori.

Dacă pentru îndreptarea celor dintâi două puncte nu putem face nimic, pentru celelalte două din urmă guvernul a intervenit și va mai interveni încă.

Negustorii cari dosesc mărfurile pentru a le vinde pe sub mână, la prețuri de speculă, sunt urmăriți cu toată asprimea de legiuirile noi ale guvernului și de controlul sever ce a fost organizat. Dar aceasta nu este suficient. Chiar consumatorii trebuie să secundeze Statul în această acțiune de descoperire și sancționare a negustorilor speculanți sau cari dosesc mărfurile. Să nu se lase influențați de unele avantaje de moment care le-ar fi oferite de acești negustori necinstiți, pentru că prin aceasta pe deoparte împiedecă acțiunea întreprinsă de guvern iar pe de altă parte lovesc în atâția alți consumatori și în special în marea masă nevoiașă a țării. Oriunde s'ar gasi asemenea cazuri, să fie imediat aduse la cunoștința organelor de control ale Ministerului Aprovizionării, care va cere și sancționa imediat și drastic pe cei vinovați.

Dar și contra consumatorilor care acumulează și stochează alimente trebuie luate măsuri. Asemenea oameni trebuie pedepsiți cu aplicarea celor mai dure măsuri drastice.

Dece se stochează alimente peste nevoile de moment ale fiecăruia? În țară există alimente suficiente — evident în proporție cu actualele condiții, — adică în cantitățile strict necesare. Aceste alimente se colectează, se transportă și se distribuie pe tot cuprinsul țării, după un anumit plan de aprovizionare, alcătuit pe epoci până la nouele recolte. Fiecare cetățean primește strictul necesar care este asigurat pe tot timpul. Acesta este și rostul noului măsură luate de Subsecretariatul de Stat al Aprovizionării, pentru reglementarea aprovizionării și con-

torilor. Atunci pentru ce stocările de alimente? Răspunsul este simplu: pentru a face greutate guvernului și organelor sale și pentru a lovi în populația nevoiașă a țării care se aprovizionează în cadrul planului. Asemenea cazuri nu vor mai putea fi și nu vor mai fi permise, iar împotriva lor se vor aplica aceleași sancțiuni ca și contra negustorilor speculanți.

Deci, doi dușmani are țara noastră, în grelele împrejurări de astăzi: negustorii speculanți și consumatorii acaparatori (stocanți).

Față de interesul superior al țării

ambele categorii vor fi identificate și sancționate ca atare.

Cine împiedică sau îngreunează acțiunea atât de energică, înțeleaptă și sinceră a guvernului, direct supravegheată de Conducătorul Statului, se face vinovat, — fie el negustor speculant, fie consumator acumulator de alimente — de crimă contra intereselor generale ale țării și contra marelui masă a populației, în special a acelei nevoiașe.

Dacă vor încerca să continue pe această cale, se vor lovi de intervenția promptă și necruțătoare a oficialității.

ARDEALUL ESTE INIMA ROMÂNISMULUI

Lecția de deschidere a d-lui prof. Sextil Pușcariu la Universitatea din Berlin

În prezența d-lui Raul Bossy, ministrul României la Berlin, a d-lui Mentzel, reprezentantul ministerului german al Educației; a rectorului Universității din Berlin, a profesorilor și studenților Facultății de litere și filosofie și a unui numeros public, s'a ținut din Berlin în aula Universității pavoazată cu drapelul românesc și germane, lecția de deschidere a d-lui profesor Sextil Pușcariu, rectorul Universității din Sibiu și președintele Institutului Român din Germania.

În calitate sa de profesor onorar al Universității din Berlin, d. prof. Sextil Pușcariu va ține în acest semestru un ciclu de lecțiuni de filologie romanică, cu aplicarea specială la limba română.

D. prof. Willy Hoppe, rectorul Universității din Berlin, a prezentat publicului activitatea științifică a d-lui prof. Pușcariu și bogatele sale legături cu știința germană, exprimându-și deosebita satisfacție că a sosit însfârșit momentul de a-l putea saluta printre profesorii onorari ai Universității din capitala Reichului. Această Universitate — a spus d-sa — este fericită că, întinzând o mână prietenească profesorului Pușcariu, a așezat încă din timpul războiului una din pietrele de temelie ale colaborării dintre cele două națiuni prietene: România și Germania. A subliniat apoi importanța Institutului Român din Germania, care a fost înființat și activează sub directa supraveghere a d-lui prof. Pușcariu.

Mulțumind d-lui Hoppe pentru frumoasele și călduroasele cuvinte de salut, d. prof. Sextil Pușcariu și-a dezvoltat conferința despre „Elementele române în spațiul dunărean“, în care a arătat deosebita importanță a limbii române pentru studiul filologiei române și al lingvisticii generale. D-sa a insistat apoi asupra interesantului fenomen pe care îl prezintă limba română, ca singura limbă romanică ce s'a format fără să fie influențată de latina clasică.

Trecând la chestiunea Atlasului limbii române, conferențiarul a stăruit asupra faptului că Ardealul este inima românismului și că elementele române în limba română s'au păstrat cu deosebire în partea de vest a pământului românesc și în Transilvania, unde pe vremuri a existat o populație română mai deasă. Elementele străine, mai ales cele slave venite din sudul Dunării, s'au lovit în Transilvania de o puternică rezistență, elementul roman, conservat încă din vremea coloniilor lui Traian, rămânând învingător.

Mai departe, conferențiarul arată că din grupurile de români, cel mai numeros este cel din nordul Dunării, adică

sunt 11.250.000 de români; în Basarabia și Bucovina de nord, cedate, sunt 1.930.000, plus 500.000 cari trăiesc în Republica Moldovenească de dincolo de Nistru; în Ungaria și partea din Transilvania cedată prin arbitrajul dela Viena, sunt 1.300.000, în sudul Dunării sunt 80.000 în Bulgaria, 400.000 în fosta Iugoslavie, 350.000 de macedo-români, 12.000 de meglano-români și 3000 de istro-români.

Carpații, cari străbat inima pământului românesc, n'au fost decât o graniță politică, impusă de împrejurări între Transilvania și România liberă, și nu au avantajat câtuși de puțin formarea unei cât de neînsemnate nuanțe de dialect. Limba românească a rămas unitară, atât de o parte, cât și de cealaltă a Carpaților.

La sfârșitul conferinței, d. Gropow, decanul Facultății de litere, a mulțumit călduros d-lui prof. Pușcariu pentru admirabila sa conferință și l-a asigurat că studenții cari îi vor urma cursurile vor avea foarte mult de folosit.

Seara a avut loc la hotelul Admon o masă, dată în cinstea d-lui prof. Pușcariu de rectorul Universității din Berlin.

Ședința scriitorilor bănățeni

Membrii comitetului Asociației Scriitorilor Români din Banat „Altarul Cărții“ sunt rugați a lua parte la adunarea ce se va ține Duminică 18 Mai, 1941, ora 17, la reședința Asociației din Str. Carmen Sylva Nr. 6, Timișoara.

Se vor discuta propuneri pentru bunul mers al Asociației și se vor lua măsuri pentru primirea Scriitorilor din București cari sosesc la Timișoara în ziua de 23 Mai 1941.

Membrii activi precum și ceilalți scriitori români din Banat pot asista în interesul Asociației.

Președintele „Altarul Cărții“,
Volbură Poiană Năsturaș,
Secretar general,
Ing. Virgil Brou.

AVIZ!

Rugăm abonații ziarului nostru să achite restanța în curs de 8 (opt) zile. Cei cari nu achită, nu vor primi ziarul. Deasemenea abonaților noui, cari nu vor achita în curs de 8 (opt) zile abonamentul, li se va sista trimiterea ziarului.

Abonamentul se achită pe cel puțin 3 luni.

RADIO

VINERI, 16 MAI 1941

6—7.30: Ora dimineții: Muzică de dimineață (discuri); Radio-jurnal (I); Gimnastică dimineață; Continuarea muzicii de dimineață (discuri). 12: Muzică populară. Taraful nățean Ion Ioviță. 12.45: Muzică de orchestră. Petrică Moțoi: Romanțe și arii nationale. 13: Radio-jurnal (II). 13.15: Continuarea programului Orch. Petrică Moțoi. Serviciul de știri germane. 14: Radio-jurnal (III). 14.20—15: Continuarea programului Orch. Petrică Moțoi (voce): Ștefan Buză. 17.30: Radio-jurnal (IV). 17.45: Muzică variată ușoară (discuri). 18: Ora militară mâno-germană. 19: Muzică variată ușoară.

RADIO ROMANIA

19.30: Cântece românești. Nicolae Ștefănescu (voce).

RADIO BUCUREȘTI

19.30: Jurnal pentru străinătate în limba turcă. 19.40: Jurnal pentru străinătate în limba greacă.

RADIO ROMANIA — RADIO BUCUREȘTI

19.50 Serviciul de știri germane. 20: Radio-jurnal (V).

RADIO ROMANIA

20.10: Cântece de Bredeanu, D-ra Săvescu-voce.

RADIO BUCUREȘTI

20.15: Arturo Goffmann-voce.

RADIO ROMANIA — RADIO BUCUREȘTI

20.40: Toma Vlădescu: Sufletul Peșterii. 20.55: Pelléas și Mélisande în muzică de orchestră. 22.20: „Barbu Lăutaru“ de Vasile Xandri, interpretat de Nicolae Sorocanu. 22.30: Radio-jurnal (VI); Sport. 22.40: Muzică de orchestră. 22.45: Muzică de orchestră. 23.00: Jurnalul pentru străinătate în limbile germană, italiană, franceză și engleză. 24—0.30: Muzică variată ușoară (discuri).

SÂMBĂTA, 17 MAI 1941

6—7.30: Ora dimineții: Concert de dimineață fără româno-german: Radio-jurnal (I); Gimnastică de dimineață; Continuarea concertului de fanfară româno-german. 12: Muzică populară-Taraful Gore Ionescu. 13: Jurnal (II). 13.15: Muzică de prânz. Dinu Șerbănescu. 13.50: Serviciul de știri germane. 14: Radio-jurnal (III). 15: Continuarea programului orch. Șerbănescu. 17.30: Radio-jurnal (IV). 17.45: Muzică variată (discuri). 18: Jurnalul tineretului școlar. 19: Cronica dramatică. 19.15: Muzică variată (discuri).

RADIO ROMANIA

19.30: Muzică bănățeană, Puiu Ciocan.

RADIO BUCUREȘTI

19.30: Jurnal pentru străinătate în limba turcă. 19.40: Jurnal pentru străinătate în limba greacă.

RADIO ROMANIA — RADIO BUCUREȘTI

19.50: Serviciul de știri germane. 20: Radio-jurnal (V). 20.15: Cântece românești. D-ra Thea Ioanin Rămurescu și Păun (voce): I. D-na Thea Ioanin Rămurescu (voce). 20.45: Poșta Radio. 21: Muzică de orchestră. 21.15: Muzică de orchestră. 21.45: Muzică de orchestră. 22: Muzică de orchestră. 22.30: Radio-jurnal (VI). 22.50: Muzică variată ușoară (discuri). 23: Jurnalul tineretului școlar. 23.30: Jurnalul tineretului școlar. 23.45: Jurnalul tineretului școlar. 24—0.30: Muzică variată ușoară (discuri).

Cinema APOLLO

Dansul vieții

Un film de o rară pătrundere în înțelegerea a sufletului omenesc. Rătăcirile fatală a doi oameni în căutarea unuia altuia.

cu
WALLACE FORD
DOROTHY TRUETT
MARY CARLIS

Cultura românească în Banatul jugoslav

(Urmare din pag. 1)

banatul jugoslav de frații lor de același sânge.

Fără o viață intensă românească în Banatul ce se numea până acum jugoslav nu ar fi fost cu puțință, în clipa retragerii armatelor sârbești de acolo și a descompunerii statului jugoslav, creșterea acelor gărzi naționale românești cari au luat în stăpânire instituțiile publice și conducerea lor. Iar dacă în această operă de restabilire a unor drepturi de două ori milenare exponenții poporului român de acolo au avut concursul minorităților etnice locale, românimea din Banatul eliberat a văzut cu mândrie în această colaborare nu numai recunoașterea drepturilor ei ci și a meritelor pe cari românimea de pretutindeni și le-a câștigat prin tratamentul minorităților etnice din cuprinsul hotarelor ei.

Un tratament care nu s'a limitat numai la libera dezvoltare a acestor minorități ci și la revenirea la matca națională a celor desnaționalizați în decursul vremurilor de vitregie.

AL. TISSESCU

Generalul Gariboldi a fost decorat de Fuehrer

Roma, 16 (Rador.) — Generalul Römmele care comandă corpul expediționar german în Africa a remis generalul Gariboldi crucea de fier germană pe care i-a acordat-o Fuehrerul.

Cu acest prilej, generalul Römmele a felicitat pe generalul Gariboldi amintind colaborarea strânsă și eficace dintre soldații germani și italieni.

Generalul Gariboldi a răspuns exprmându-și recunoștința față de Fuehrer și făcând elogiiu generalului Römmele.

Salariile funcționarilor din Ungaria s'au sporit cu 5%

Budapesta, 16 (Rador.) — Un decret al guvernului acordă un spor de 5,5 la sută din salarii tuturor funcționarilor de stat. Alocația pentru cei însurați va fi sporită cu 50 la sută iar pentru cei cari au mai mulți copii, sporul va fi și mai însemnat.

Pensiile plătite de stat au fost sporite cu la sută. Un alt decret prescrie un spor de 8 la sută pentru toți funcționarii ale căror salarii anuale nu trec de 6000 pengő și un spor de 480 pengő pe an pentru salariile între 6000 și 12.000 pengő.

Anularea mandatului unui deputat ungar

Budapesta, 16 (Rador.) — Agenția telegrafică ungară anunță:

Comisia pentru stabilirea incompatibilității a camerei deputaților a anulat mandatul deputatului Wirth din partidul crucilor cu săgeți pe motivul că numitul a fost condamnat la începerea acestui an la 15 ani muncă silnică pentru un delict contra ordinii sociale și siguranței statului.

14 săteni mușcați de un lup turbat

Strehaia, 16 (Rador.) — În timp ce numeroși săteni din comunele Neuți, Borcova și Văguilești se aflau la pășune cu vitele sau la munca câmpului, și-a făcut apariția un lup turbat. Lupul i-a repezit la oameni mușcând 14 săteni și 6 vite mari. Toți mușcații de lupul turbat au fost transportați la spital.

Igiena industrială

Viața muncitorilor în fabrici și uzine

În anii de după război, în timpul când se credea (deși, cine, oare, credea sincer?) că cele mai mari reforme sociale, și să transforme viața muncitorimii noastre într-o „viață de vis și paradis” — muncitorul, în realitate, era amăgit ca toate celelalte categorii sociale, și nimeni din marii „binefăcători politici” nu i-a înlesnit viața cu nici o reformă și nu i-a imblânzit sufletul cu nicio dreptate. Dar, a-i fi inobilat viața, nu însemna pentru muncitor, altceva, în primul rând decât a formula, a pune în discuție și a rezolva imediat și în chip uman problema sănătății lui. Fiindcă o muncitorime bolnavă, ca rezultat al muncii sale, o producție redusă cantitativ și mediocră în calitate sa. De aici s'a născut și grija pentru realizarea unor condițiuni cât mai igienice, ca și muncitorul să nu fie tratat ca o „unitate de producție” în marele proces industrial, ci ca un om, ca român, ca cetățean cu toate drepturile, pe care le are un om civilizat și cult în statul nostru, căruia nu i se poate tăgădui caracterul lui cultural. Așa dar, intelectualii noștri, medicii din Serviciul Sanitar al primăriei, cari au făcut o singură politică: a îngrijirii muncitorilor, pun astăzi din nou — după rezultatele obținute până acum — problema unei muncitorimii sănătoase, în orașul atât de industrial al Timișoarei și chiar în întregul Banat. Șeful serviciului sanitar al municipiului nostru, d. dr. Leonte Munteanu, care și-a făcut un renume prețios și justificat în studiul problemei sanitare a muncitorimii și care duce lupta pentru îmbunătățirea continuă a condițiilor sanitare în fabrici și uzine, ne dă precise informațiuni pentru înțelegerea acestei vaste și complicate probleme.

În primul rând — Serviciul Sanitar al Primăriei. După felul vieții noastre românești, unde Autoritatea este chemată să facă tot, Serviciul Sanitar s'a ocupat îndeaproape cu problema sanitară a muncitorimii industriale. Prin 1933, industria locală, izvorul principal de bunăstare a Timișoarei, se găsea într-o criză economică destul de accentuată. S'a lămurit în primul Consiliu de igienă din 1933 — și s'a făcut și declarația formală — că trebuie să se renunțe la o rapidă modernizare a industriei, cerându-i brusc un perfect confort igienic pentru muncitorii. Renunțarea era obligatorie pe atunci, deși foarte dureroasă, fiindcă în materie de capital uman se făcea, indiscutabil jaf — deoarece muncitorii funcționau în rele condițiuni igienice, și totuși, o bruscare a industriei cu pretenții igienice (de altfel justificate) ar fi cauzat pierderi și mai mari în capital biologic prin șomajul ce ar fi urmat în mod fatal. Trebuia să se procedeze cu mult tact, ridicându-se pretenții numai acolo, unde se întvedea posibilitatea realizării fără a creuza o slăbire a producției. Se înțelege ușor de ce în răstimpul anilor 1933—36, pretențiile Serviciului Sanitar au fost — în privința confortului igienic industrial — foarte timide. Mai târziu, lucrul se schimbă: după 1936, simțind întărirea treptată a multor întreprinderi timișorene, s'a cerut permanent să se facă realizările progresive în privința igienei muncitorului. S'a lucrat, astfel, cu multă energie, pentru salubritatea atelierelor, cerând aer curat, lumină și căldură suficientă. În mai multe rânduri, trebuind să se închidă câte vreo întreprindere recalcitrantă, care nu vroia să facă ameliorările pretinse de Conducerea Serviciului Sanitar, s'a întâmplat ca înșiși muncitorii, în interesul cărora se făceau intervențiile la fabrici, să intervină când cu proteste, când cu rugăminți, cerând amânarea salubrității terenului lor de muncă. Nu este exclus ca aceste proteste să fi fost aranjate și de patronii amenințați cu închiderea, dar ele au putut porni, într'adevăr, din inițiativa muncitorilor, cari se temeiau de opțirea stabilitamentului și, apoi, de șomajul inevitabil.

— „A fost o luptă permanentă — spune d. șef al Serviciului Sanitar municipal —

între noi și patroni, în care nici muncitorii nu erau întotdeauna de partea noastră, deși noi luptam chiar pentru sănătatea lor. În zadar reușeam uneori să forțăm pe patroni la câte o ameliorare, de pildă: closete igienice, spălătorii, garderobe uscate pentru muncitori, — dar ei, muncitorii, neobișnuiți, cu noua ordine, nici nu țineau să o respecte și să o mențină. Nici azi nu am reușit să obișnuim muncitorii să se folosească sistematic de garderobele existente, fiindcă li se pare mai comod să-și lase hainele de stradă în atelier; spălătoarele — de asemenea — nu se întrebunțau sistematic de toți muncitorii. Cei mai luminați dintre ei se bucurau de ameliorările introduse în viața lor de fabrică, dar ceilalți, crezând că este o călcare a obiceiurilor vechi, neglijau sau saboteau noua ordine igienică, murdărind, de pildă, closetele, care — incurând — deveneau inutilizabile chiar și pentru cei ar fi dorit ordine și curățenie în privința aceasta”.

O grea problemă a fost înființarea de săli de mâncare și, mai ales, înființarea băilor-duș în fabricile mai mari. Patronii erau împotriva acestor inovații de frica cheltuielilor, iar muncitorii găseau că astfel de inovații sunt inutile, fiindcă le răpesc timpul, fără să le aducă mare folos. Urmarea a fost, că unii patroni au făcut aceste instalații numai după lungi insistențe, amenințări și amenințări, însă mai mult pentru a scăpa de presiune și nu pentru ca instalațiile să fie sistematice și conștient întrebunțate de lucrători. Instalațiile mai erau și făcute fără confortul necesar. S'au găsit, totuși, patroni înțelegători, cari având și capital îndeajuns, au făcut asemenea instalații destul de confortabile. Chiar și aceste instalații confortabile nu au fost — în primii ani — întrebunțate de muncitori, cari continuau să mănânce în ateliere și să nu facă baie. A trebuit să treacă vreo câțiva ani până când muncitorii s'au obișnuit cu noul regim igienic. Între timp, a apărut și o ordonanță municipală, prin care se făceau patronii răspunzători pentru menținerea ordinii noi sanitare, înputernicindu-i să concedieze pe muncitorii recalcitranți. Firește, ar fi fost mult mai ușor, dacă toate instalațiile au fi fost perfect înzestrate și din toate punctele de vedere, confortabile. Acestea, însă, ar fi cerut cheltuieli atât de mari, încât numai o mică parte din întreprinderile industriale le ar fi putut suporta. Era vorba de un progres, în care bruscarea lucrurilor nu era recomandabilă, deoarece trebuia să se tindă la o ameliorare continuă și treptată, suportabilă de patroni și asimilată de muncitori. Și asta cu atât mai mult, cu cât prea des s'a întâmplat ca muncitorii să nu

Anchete sanitare

întrebunțeze instalațiile, deși erau destul de confortabile și la îndemâna lor.

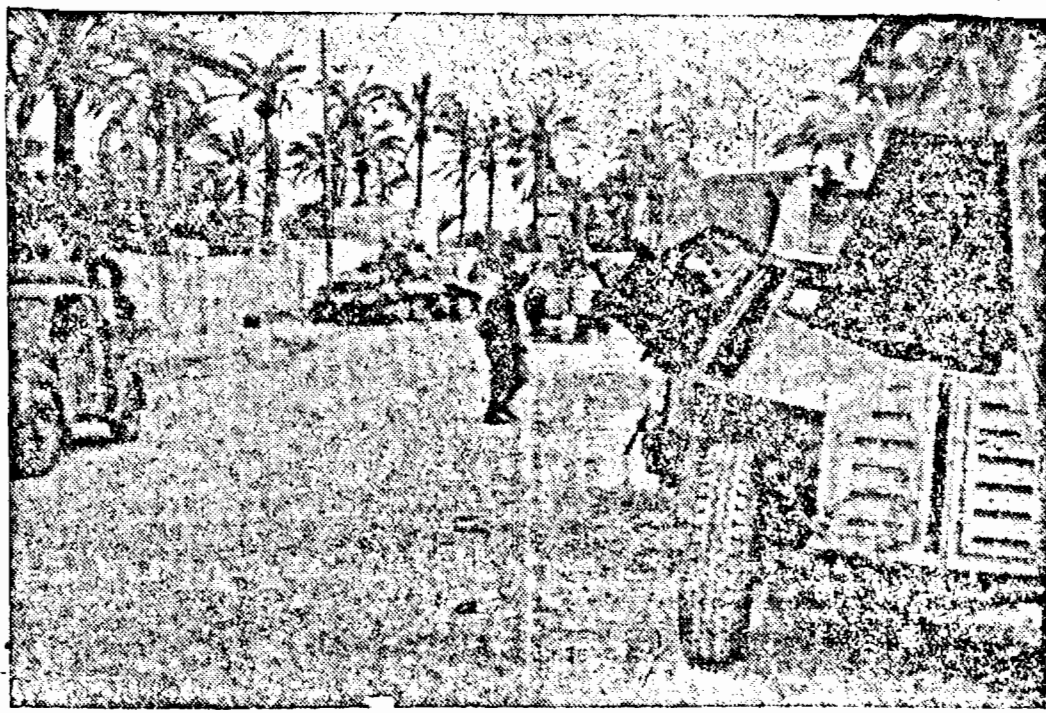
Și astfel lucrurile se schimbă în spre bine. După cinci ani de luptă tenace, dar făcută cu tact, s'a ajuns să avem în fabricile noastre din Timișoara peste 100 băi dușuri. Astăzi numărul acestora se apropie de 200 și, ceea ce este și mai important, — muncitorii au început să se obișnuiască cu ele, întrebunțându-le tot mai mult, aproape regulat, și cu vădită plăcere. Se vede deci, că procesul s'a desfășurat pe calea cea normală, și Timișoara s'a așezat în privința aceasta în fruntea orașelor din țara noastră. Într-o atmosferă normală, evoluția ar fi mers și mai rapid, și muncitorii ar fi învățat, pe deo parte, să învingă micile neajunsuri ce prezintă instalațiile grele puțin confortabile, iar patronii pe de altă parte ar fi fost încontinuu nevoiți să amelioreze treptat instalațiile, fiindcă am fi ajuns în situația să vedem că înșiși muncitorii ar fi cerut tot atât de insistenț ameliorări după cum odinioară, cu multă insistență le refuzau. Ar fi urmat adică, evoluția sănătoasă, în decursul căreia, patronul și muncitorul lucrează în deplină înțelegere pentru progresul igienei industriale, fără a mai aștepta presiuni și amenințări din partea autorităților. Ar fi înțeles și patronul serios, că jertfele materiale, aduse pentru instalațiile noi, îi vor fi răscumpărate prin ridicarea prestațiunii muncitorului trăind în condițiuni mai igienice; apoi — avantajul crește și prin afluxul muncitorilor mai conștienți, cari țin la sănătatea lor și la puterea lor de muncă. Mărirea producției ar fi crescut și de pe urma ei ar fi beneficiat amândoi factorii: patron și muncitor.

Din nefericire, evoluția sănătoasă și totală a fost stingherită de pierderea unei părți însemnate a Țării, care înseamnă și pierderea de bușeului pentru multe mărfuri produse în industria din Timișoara. Nu moare, însă, nădejdea că progresul igienic industrial va continua multilateral, chiar dacă temporar a fost stânjenit puțin.

Așa dar, o înțelegere a victiei muncitorești trebuie făcută în chip științific, cinstit, studiindu-i nevoile, urmărindu-i aspirațiunile umane și ținând în evidență tăria sentimentală a muncitorului, care dorește să trăiască o viață civilizată și cultă. Studiul, în primul rând, a igienei industriale, prezentat chiar și sub formă de anchetă publică, ne introduce în viața muncitorului acolo unde el își dezvoltă munca lui zilnică și productivă: fabrica și uzina, unde pășim și noi în curând cu observațiunile, cu însemnările și cu dragostea noastră.

Ion Gherasim

In Cirenaica

Material de război abandonat de englezi și căzut în mâinile armatei italiene.

Organizarea muncii naționale

Se institue fișa de muncă. Muncă obligatorie pentru bărbați și femeile între 20-57 ani cari nu pot dovedi că au o indeletnicire obișnuită

BUCUREȘTI, 16 (scador.) — D. gener. Ion Antonescu a semnat următorul Decret-
Lege, privitor la organizarea muncii naționale:

In art. 1 se spune: Munca este o îndatorire Națională a Poporului Român. Fiecare locuitor al Țării este obligat să servească interesele generale ale Statului Român, îndeplinind o muncă în cadrul indeletnicirilor individuale sau de folos obștesc.

Art. 4 spune: Persoanele apte pentru muncă și neavând nicio activitate efectivă, pot fi supuse, ori de câte ori interesele Statului o cer, la îndatorirea de a presta serviciul muncii.

Art. 5. — Statul este îndreptățit să controleze prezența fiecărei persoane în câmpul muncii, cerându-i să prezente — în cadrul unui program de activitate educativă sau economică — o muncă intelectuală sau manuală, potrivit pregătirii și stării fiecăruia.

Art. 6. — Se institue fișa obligatorie de muncă. Fiecare locuitor al Țării este obligat să aibă o fișă, prin care să justifice îndeplinirea îndatoririlor sale de muncă. Organizarea fișei obligatorii de muncă va fi prevăzută prin regulament.

Art. 7. — Acela care muncind depășește în mod excepțional cantitatea și cantitatea de muncă, ce în mod obișnuit cade în sarcina sa, va fi distins și va primi răsplata muncii sale.

Art. 8. — Capii serviciilor publice și stabilimentelor de utilitate publică, precum și conducătorii întreprinderilor industriale sau comerciale, individuale sau colective, vor comunica Direcțiunii Muncii din Ministerul Sănătății, Muncii și Ocrotirilor Sociale până cel mai târziu la 31 Dec. al fiecărui an, numele, pronumele și domiciliul aceluia care au prestat muncă, depășind în mod excepțional îndatoririle și facultățile normale, urmând

ca Statul să le acorde o distincție morală și o răsplată materială.

Art. 14 spune:

Sunt obligați să presteze munca de folos obștesc:

a) Bărbații și femeile între 20-57 ani, cari nu pot dovedi că exercita o indeletnicire în mod obișnuit sau că se ocupa în mod continuu și permanent de administrarea bunurilor lor proprii, care le asigură existența.

Aceștia vor primi o remunerație pentru munca prestată, (femeile căsătorite sau cari îngrijesc de creșterea și educația copiilor sunt scutite).

b) Bărbații între 18-25 ani, cari sunt încorporați în organizația M. T. P. „Munca Tineretului Premilitar” în colegii acestei organizații.

c) Cei cari din orice motive se găsesc în lagăre de concentrare.

d) Cei condamnați de către organele Justiției cu pedeapsă privativă de libertate sau la muncă în lagăre.

e) Evreii cari intră în prevederile legii Nr. 873, din 5 Dec. 1940.

Art. 15. — Sunt scutiți de munca de folos obștesc:

a) Cei cu infirmități sau boli cari li fac improprii serviciului muncii.

b) Cei cari execută în mod permanent, un contract de muncă de ucenicie.

c) Cei cari execută învoeli agricole cu mijloace proprii de muncă sau ajută pe părinții lor în muncă agricole.

d) Elevii militari sau cei îndatorați să facă în timpul vacanței școlare practică profesională.

e) Militarii activi.

f) Tinerii aflați în străinătate sau cari urmează să plece pentru complectarea studiilor sau pentru orice alte motive temeinice, vor putea fi amânați pe timpul lipsei lor din țară.

g) Asemenea pot fi scutiți acei cari probează că au îndeplinit în profesiunea lor o activitate deosebită sau cari au adus prin aceasta însemnate servicii Statului.

Scutirile prevăzute mai sus vor fi admise de organele administrative în ordine ierarhică pe baza de certificate oficiale.

In capitolul 5 al legii se vorbește de organizarea muncii de folos obștesc, care se va face de către departamentele interesate prin regulamente speciale.

Prin art. 17, se institue un consiliu al muncii naționale prezidat de Conducătorul Statului sau de delegatul său și alcătuit de către un delegat al următoarelor autorități: 1) Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Instrucțiunii, Cultelor și Artelor, Ministerul Agriculturii, Ministerul Sănătății, Ministerul Lucrărilor Publice și Comunicațiilor, Ministerul Finanțelor, Marele Stat Major, Regia Autonomă a Căilor Ferate, Organizația Munca Tineretului Premilitar.

Decretul Lege mai vorbește de sancțiuni. Astfel art. 22 precizează că neprezentarea în tabere sau coloane de muncă la termenul fixat sau refuzul de serviciu, se vor pedepsi cu închisoare corecțională dela 6 luni la un an.

ART. 23. — Cei cari pentru a nu fi trimiși în tabăra sau coloana de muncă se folosesc de acte cuprinzând mențiuni care nu corespund adevărului, cu privire la muncă, care nu au fost săvârșite în realitate, sau care nu au fost prestate în condițiunile legii de față, se vor pedepsi cu închisoare corecțională dela 6 luni la 2 ani.

ART. 24. — Nesupunerea repetată și fățișă la rânduelile de disciplină ale taberei sau coloanei de muncă, precum și părăsirea serviciului fără ordin sau învoire, vor constitui contravențiune ce se va pedepsi cu închisoare polițienească dela 10-20 zile și amendă dela 1000-10.000 lei.

ART. 25. — Judecarea infracțiunilor prevăzute de prezenta lege, este de competența judecătorilor de pace.

ART. 26. — Sancțiunile prevăzute de legea pentru organizarea și funcționarea învățământului primar și normal pentru absențe nemotivate vor fi aplicabile și în cazul când tinerii cari nu frecventează școala, nu execută îndatoririle prevăzute prin art. 13 din prezenta lege.

Prin acest decret lege, legea pentru organizarea muncii de folos obștesc din 24 Martie 1937 și cea pentru înființarea serviciului social, sunt abrogate.

Parastas pentru Nicolae Iorga

Pomenirea lui Nicolae Iorga în raia Dumnezeu și a cugetului românesc s'a făcut ieri cu parastas în biserica ortodoxă din Meseșin. Prea Sf. Sa, Episcopul Dr. Vasile Lăzărescu, a ținut să bine cuvinte persoanelor care au slujba religioasă, săvârșită de un sobor de preoți, alcătuit din Sfinții lor: protopop Dr. P. Țiuera, protopop Stroga, Meleșcu Șora, O. Vuia, Șt. Șora, Titus Popa, Vlăd. Ceaușu. Au luat parte la serviciul divin fețe bisericești: Dr. Ciocoiu, Consilier Eparhial, Prof. Goanța, Consilier Eparhial, Pop Oprea, Preoții Ciocoiu, Barzu, Virgil Popovici, Ardeleanu, apoi d-nii Pref. Nasta, A. Marta, fost Rezident Regal, Lunguleț Ilie, Prim-președinte al Curții de Apel Timișoara, Dr. S. Evuțian, Insp.-gen. al vămăntului, Dr. Aurel Baciu fost ministru Consilier de Curte Laboufju, Profesorii Universitari V. Stanciu, Gh. Bratu, Popescu Balteni, Anghelută, Grădinescu, Sergiu Pop Adrian, Dr. Coriolan Balta fost primar al Timișoarei, Dr. Numian cu Doamna, Ion Dobosan, Prodecan al Baroului, Dr. Nicolae Ilieșu, Poetul V. P. Năstăsescu, D-na prof. Savi, D-na Bellințan Eva și mulțime de evlavioși.

Intr-o predică comemorativă, Prea Episcop Dr. V. Lăzărescu a rostit cuvinte de omagiu pentru marea personalitate culturală a lui Nicolae Iorga. Defunctul legat de Biserica neamului — a spus Prea Sf. Sa — nu numai ca fiu credincios al Bisericii ortodoxe. Mai mult — mar dispărut a cercetat lăcașurile istorice năstirești despre care a scris luminoase importante lucrări înălțătoare. Predica făcută o înduioșătoare impresiei asupra dincioșilor prezenți, cari — în atmosferă evlavioasă a sfântului locaș — și-au arătat evlavioasă și cu dinstită grațitudine de Nicolae Iorga, pentru care au înălțat rugăcimi bină către Tatăl cel Cereș.

CHEMARE către Meseriașii, Comercianții și Muncitorii Români din Timișoara

Asociația meseriașilor, comercianților și muncitorilor Români din Timișoara, întâlnind timpuri mai prielnice rezolvării problemelor de consolidare a elementului românesc, pentru luptă de aproape două decenă, și-a luat activitatea chemând la muncă pe membrii săi cât și pe profesorii refugiați din teritoriile pierdute.

Asociația își are sediul în Timișoara, I. V. Alexandri No. 5, unde funcționează secretariatul pentru lucrările de organizare, Comitetul ține deasemenea dințe săptămânale.

Meseriașii, comercianții și muncitorii români conștienți de ceea ce înseamnă în viața unui neam disciplina și solidaritatea, sunt cu insistență rugați a relua contactul cu secretariatul asociației, anunțându-și adresa prezente sau înscriindu-se.

Secretariatul este deschis între orele 16-20, zilnic (dela orele 4-8 seara) în Timișoara I, V. Alexandri No. 5.

Comitetul

CADOURI!
Cel mai mare asortiment în coșul de dame și bărbătești, brățări, la:
CEASORNICARIA ȘI BIJUTERIA
ORA FIXA
Timișoara IV, str. I. C. Brătianu

Mica publicitate

APARE IN FIECARE ZI UN LEU CUVANTUL. MINIMUM 10 CUVINTE Anunțurile în chenar, prețul dublu, iar cele cu eliseu tarif special. Orice anunț cerut să apară în altă rubrică decât cea respectivă, se taxează dublu.

4 răctoare și 2 biliarde de vânzare Cafe-neaua Victoria Timișoara.

Caut anvelope și camere în dim. 18/600 ev. 18/525 sau 550. Adresa: Frații Faur, Timișoara, I, Bul. Reg. Ferdinand 6.

Pian Bechstein și Steinweg, marca mondială, extraordinară, încrucșat, mecanic englezul și Pianino Förster, de vânzare. I, Str. Turin 6. I, apart 3. Telefon 38-13.

DE VANZARE imediat o casă familiară, având grajd, curte, grădină cu pomi fructiferi, în mărime de 340 stângani. A se adresa: Ronaș, Str. Apollo No. 31.

De vânzare 3 jugăre de pământ cu pomi fructiferi. Informațiuni: Bulev. Eroilor dela Tisa No. 45.

De vânzare o casă cu 4 locuințe, urgent și efitin. Informațiuni, III, Str. Memorandului 14, ușa 1.

Casă familiară mică, cu grădină de legume, caut pentru imediată închiriere, în orice parte periferică a orașului, sau chiar în Fratelia. Oferte, cu arătarea adresei și a chiriei lunare, se vor depune la administrația ziarului „Dacia”, sau în Fabric, str. Balaș No. 29, etaj I, apartamentul 4.

BUCATAREASĂ PRICEPUTĂ la toate, fără obligațiuni familiare, de preferat româncă, cu bune recomandări, se caută urgent pentru casă bună. A se adresa: Str. Homer 2, Căra. I.

Caut spre cumpărare mobilă pentru cameră combinată, cu preț convenabil. Grobeniș, Str. D. Mădăraș No. 11, Căra. II.

CINEMA CAPITOL

Duminisora
DACTILOGRAFA
UFA

TELEGRAMME EXTERNE

In Palestina se evacuează femeile și copiii coloniei engleze

Spre India, via Egipt...

Beyruth, 16. (Rador). — Corespondentul agenției DNB transmite:

Se află din Ierusalim, că înaltul comisar britanic a ordonat evacuarea Pa-

lestinei de către femeile și copiii coloniei engleze.

După știri neconfirmate femeile și copiii ar fi fost transportați în India, via Egipt.

D. Filoff descrie:

Eliberarea teritoriilor bulgare de sub jugul Greciei și al Serbiei

Sofia, 16 (Rador.) — Sobrania a ținut, Miercuri, o ședință, în cursul căreia d. Filoff, președintele consiliului de miniștri, a făcut o declarație.

După ce a subliniat felul cum s'a încheiat războiul contra Jugoslaviei și Greciei, război impus de Anglia, primul ministru a arătat importanța pe care o prezintă pentru Bulgaria eliberarea teritoriilor bulgare de sub jugul Greciei și Serbiei.

D. Filoff a declarat că poporul bul-

gar va păstra totdeauna, cea mai mare recunoștință puterilor Axei și marilor conducători Adolf Hitler și Benito Mussolini.

Primul ministru a încheiat afirmând că prin adeziunea la Pactul tripartit Bulgaria a manifestat voința sa fermă de a colabora la stabilirea noii ordini europene.

Pactul tripartit reprezintă unica garanție spre a se ajunge la o pace justă și durabilă.

STATELE UNITE

livrează mașini pentru Rusia sovietică

Intrevederea dintre dd. Cordell Hull și Umansky, ambasadorul U. R. S. S.

NEW-YORK, 16. (Rador). — Corespondentul agenției DNB. transmite: New-York Herald Tribune anunță din Washington că guvernul american a acordat o autorizație de export pentru livrarea mașinilor destinate Rusiei Sovietice, a căror valoare se ridică la un milion dolari.

WASHINGTON, 16. (Rador). — Corespondentul agenției DNB. anunță: Dl Umansky ambasadorul URSS. a avut o întrevedere de o oră cu d. Cordell Hull șeful departamentului de stat.

Associated Press adaugă că la întrevedere a asistat și d. Summer Welles subsecretar de stat în guvernul american.

Pentru prizonierii români din fosta armată jugoslavă

București, 16 (SIR) — În cadrul acțiunii organizate de Ministerul Propagandei Naționale, cu înaltul sprijin al Consiliului de Patronaj, de sub președinția d-nei Maria General Antonescu și în strânsă colaborare cu Iarale Stat Major, Fundațiile Culturale Rele Mihai I și directorul general al teatrelor an dat un prețios concurs pentru ajuto-

rarea morală și materială a prizonierilor români, proveniți din fosta armată jugoslavă și aflați acum în lagăre la noi în țară.

O echipă a Tetrului Național a jucat piesa „Florin și Florica” de Vasile Alexandri, care a creat alese momente de recreație sufletească.

Pe șoseaua București-Giurgiu s'a descoperit cadavrul unei femei

București, 16 (SIR) — Pe șoseaua București-Giurgiu, în apropiere de comuna suburbană Progresul, a fost găsit cadavrul unei femei. Cum în jurul cadavrului nu există

nici-o picătură de sânge, se crede că e vorba de crima unui șofer, care a aruncat apoi cadavrul în marginea șoselei. Se fac cercetări pentru descoperirea criminalului.

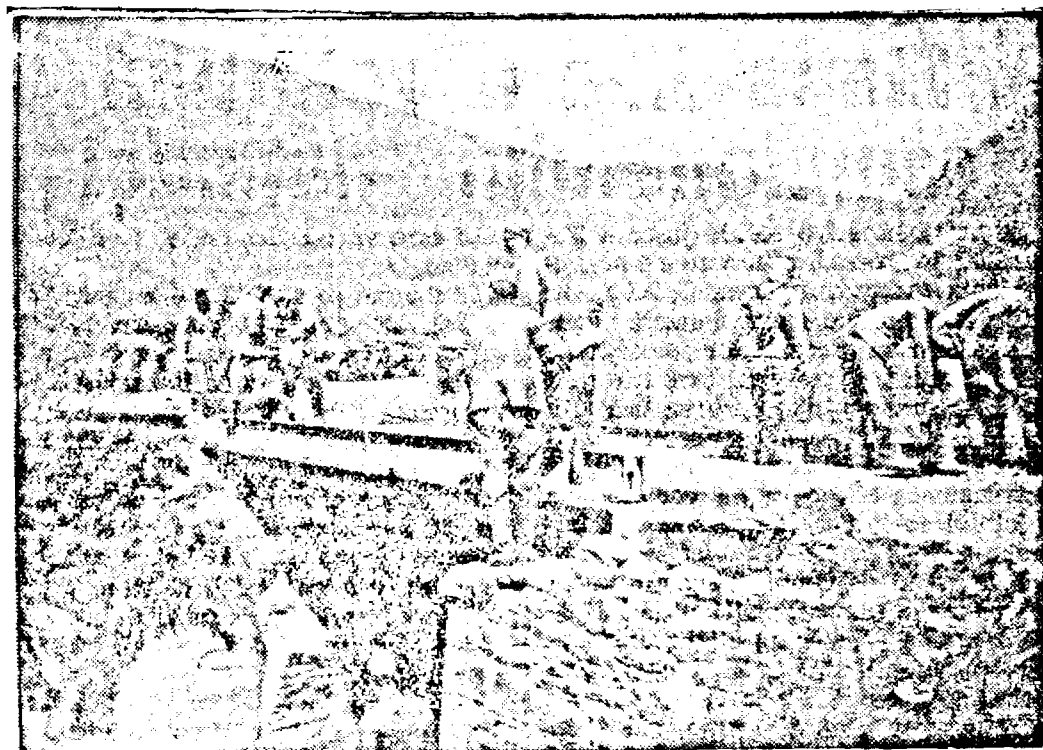
Cercetări în legătură cu dispariția câtorva evrei bogătași din Capitală

E vorba despre afaceri petrecute pe timpul poliției legionare

Au fost interogate peste 260 de persoane

București, 16 (SIR.) — Cabinetul 4 tractule face cercetări în legătură cu dispariția misterioasă a câtorva bogătași evrei din Capitală. Este vorba de multe persoane cari au fost che-

mate, pentru „cercetări” la Prefectura Poliției Capitalei și cari nu s'au mai înapoiat apoi, la familiile lor, faptele acestea petrecându-se pe vremea poliției legionare.

Pionierii germani reface pod urile distruse din Grecia.

D. ministru general E. Voiculescu în Banat

Vizite și inspecții la Reșița, Anina, Marila, Timișoara și Arad

Timișoara, 16. — D. general dr. Const. Voiculescu, ministru al muncii, sănătății și ocrotirilor sociale a făcut o inspecție de câteva zile prin Banat.

În cursul zilei de Marți, 13 Mai, d. ministru gen. dr. Const. Voiculescu, însoțit de d. lt. col. D. Rădulescu, inspector general Cernăzeanu din ministerul muncii și insp. general Petre Popescu, șeful regiunii Timișoara, a vizitat uzinele Reșița, căminul de ucenici, cursurile profesionale Casa Asigurărilor Sociale și spitalul de Stat de acolo.

D. ministru general dr. Voiculescu s'a interesat amănunțit la Reșița de felul cum se face aprovizionarea muncitorilor cu articole de primă necesitate și de operele sociale pe cari le-a înfăptuit și le mai are în curs de înfăptuire acolo departamentul muncii. Printre planurile de viitor pentru Reșița figurează clădirea unui mare cămin de ucenici și locuințe pentru muncitori.

Miercuri, 14 Mai, d. ministru general dr. Voiculescu a vizitat minele din Anina, fabrica de șuruburi, spitalul și Casa asigurărilor sociale. Și pentru Anina s'a luat în plan clădirea unui cămin de ucenici și locuințe pentru muncitori.

Profitând de deplasarea în această regiune, d. ministru general dr. Voiculescu a vizitat și sanatorul pentru tuberculoși, care se clădește la Marila.

LA TIMIȘOARA

Miercuri, 14 Mai- spre seară, d. ministru general dr. Voiculescu a sosit la Timișoara, împreună cu însoțitorii cu cari a fost la Reșița, Anina și Marila.

Încă în seara zilei de Miercuri, d-sa a vizitat căminul de ucenici „Marele Voevod Mihai de Aja Iulia”, fiind primit de d. Ștefan Vulpe, conducătorul căminului. D. ministru general dr. Voiculescu a rămas foarte mulțumit de cele văzute la cămin, de confortul și de îngrijirea pe care o au ucenicii în această instituție.

În cursul zilei de Joi, 15 Mai, d. ministru general dr. Voiculescu a vizitat Inspectoratul general al muncii, Casa asigurărilor sociale, Oficiul de plasare, Oficiul de orientare profesională și Judecătoria de muncă. Dintre întreprinderi au fost vizitate: Industria Lănei, Romitex și Prima fabrică bănățeană de țesături.

La toate autoritățile, oficiile și industriile vizitate, d. ministru general dr. Voiculescu s'a interesat de problemele actuale, sociale și muncitorești.

LA ARAD

În cursul după amiezii, d. ministru general dr. Voiculescu a plecat la Arad, unde — după inspecțiile ce le va face acolo — își va continua drumul în alte localități din Ardeal.

LA CINEMA
THALIA

S P O R T

Etapa XI-a a returului campionatului național

În urma hotărârii foarte juste a Federației de football prin care s'a schimbat data disputării etapei a XI-a, se poate face cu mai mare ușurință verificarea forme elementelor selecționate în lotul național din care urmează să se formeze echipa care va înfrunta la data de 1 Iunie echipa Germaniei. Această etapă va fi și un fericit prilej de antrenament eficace și de complectare a lotului acelor care urmează să îmbrace tricoul național.

Programul de Duminică prezintă un foarte mare interes, căci atât în Capitală, unde vor evolua eroii etapei trecute de campionat: UDR, învingătorul Unirei Tricolor și Gloria CFR, învingătorul echipei Mica din Arad, cât și în provincie mai cu seamă la Brad și Arad în întâlnirile Mica—Unirea Tricolor și Gloria—Venus, se va juca ultima carte a echipelor cu șanse de a cuceri supremăciunea titlului.

Programul etapei de campionat este următorul:

La Timișoara: Ripensia—F. C. Ploiești.

Arad: Gloria—Venus.

Brad: Mica—Unirea Tricolor.

București: Sp. Studentesc—Gloria CFR.

Brașov: F. C. Rapid—UDR.

Brăila: FC Brăila—FC Craiova.

DIVIZIA B.

Seria I-a.

Politehnica—CAMT, Electrica—SSMR, Crișana—CFR-Vulturii.

Seria II-a: CFR Simeria—JIUL, Metalosport—Industria Sârmei, Cimentul—Minerul, Vitrometan—ACFR.

Seria III-a: Juventus—Olimpia, Prahova—Turda, A. S. Constanța—Franco Româna, DVA—At. Tătărași.

CALEIDOSCOP SPORTIV

Rezultatele Cupei Italiei.

Siena—Bologna 1:1.

Veneția—Parma 3:0.

Udinese—Verona 4:0.

Fiumana—Genova 2:1.

Spezia—Anconitana 1:0.

Milano—Casale 5:1.

Lazio—Triestina 2:1.

Luchesse—Pro Patria 1:0.

Padova—Salernitana 6:1.

Torino—Napoli 1:1.

Atalanta—Brescia 2:2.

Roma—Fanfulla 6:1.

Novarra—Bari 2:0.

Fiorentina—Liguria 1:0.

Juventus—Ambrosiana 2:0.

Campionatul german

VR Gleiwitz—Preussen Danzig 4:1.

Dresdener SC—NSTG Prag 1:0.

SV Jena—VfB Königsberg 4:0.

Schalke 04—Borussia Fulda 2:1.

VfL Köln—FC 93 Mülhausen 4:1.

Kickers Offenbach—TuS H. Altenessen 4:0.

Campionatul Protectoratului.

Slavia—Victoria Pilsen 5:2.

Sparta—Bata 3:1.

SK Pilsen—Pardubice 3:1.

Prostejov—Bohemians 2:0.

Kladno—SK Lieben 4:0.

Campionate universitare la Timișoara

Duminică la orele 10 va avea loc, pe Arena Politehnica, al doilea concurs athletic din ciclul celor organizate de organele regionale.

Acest concurs este al studenților din Timișoara și se dă pentru titlul de campion studentesc. Dată fiind importanța concursului D. Dr. Safta, decanul facultății de agronomie a acordat o cupă challenge, care va fi decernată facultății care va totaliza cele mai multe puncte.

Concursul se anunță sub auspicii frumoase, lucru pe care-l determină faptul că Timișoara găzduiește azi, în afara de Politehnica, și unele facultăți ale Universității din Cluj. Prezența clujenilor este o garanție în plus a reușitei. Întrucât în rândurile lor se găsește mai multi atleti proveniți dela gruparea Șoimii, cunoscuți în țară ca elemente de prima mână. De altfel studenții d-la Facultatea Agronomică au fost primii cari s'au înscris la concurs.

Între programul concursului, cu primele înscrieri:

100 m. Zennide, Giurgiu, Bondrea, Crăciunescu și Bugnariu Agronomie și Fabius Politehnica.

200 m. Zenide, Giurgiu, Bondrea.

1500 m. Șăițaș, Crăciunescu (Agr.) și Pușcașiu (Politehnica).

Greutate: Rădășanu, Radu, Șăițaș și Dumitru.

Disc: Radu, Rădășanu, Dumitru, Bundrea.

Suliță: Vlaicu, Giurgiu, Radu, Rădășanu, Dumitru și Bundrea.

Lungime: Bondrea, Zenide, Radu (Agr.) și Bornemisa (Pol)

Înălțime: Crăciunescu, Șăițaș și Spăniol (h.c.).

Prăjină: Rădășanu.

Comitetul campionatelor:

Președinte de onoare: D. prof. univ. Dr. Safta.

Președintele concursului: D. prof. univ. ing. Ghermănescu.

Judecător arbitru: Dr. I. Arnăutu.

Secretarul concursului: Z. Volceanu.

Comisar la aruncări: prof. Răducanu.

Comisar la sărituri: prof. Ciuban.

Comisar la alergări: prof. Boldor.

Comisar de sosire: prof. Ilea.

Constituirea unui corp de voluntari pentru apărarea Palestinei

Beyruth, 16 (Rador). — Corespondentul agenției Havas anunță din Ierusalim ca guvernul palestinian a hotărât Sâmbătă trecută punerea în vigoare a proiectului de lege gata din 19 Decembrie 1940, privitor la constituirea unui corp de voluntari pentru apărarea Palestinei în interiorul granițelor și în afară.

Arabii au manifestat din totdeauna o mare rezervă față de asemenea in-

lări iar acum din cauza evenimentelor din Irak, rezerva lor este și mai accentuată.

Cu rare excepții înrolările nu vor face deci decât dintre evrei. Deși încă dela începutul lunii, organizațiile evrești au început o acțiune de propagandă pentru a convinge evreii în vârstă de 20—30 ani să se înroleze.

Situația sămănăturilor

In lunca Dunării sunt inundate mari suprafețe de terenuri arabile

București, 16 (SIR). — Timpul a fost ploios și rece în toată țara. Ploile căzute în partea de sud-est a țării unde era secetă, au înviorat mult sămănăturile.

În restul țării însă ele au stânjenit muncile agricole.

Răceala persistentă a întârziat dezvoltarea normală a sămănăturilor iar în unele locuri din Ardeal și Moldova,

porumbul a început să clocească în mânt neputând răsări.

În lunca Dunării sunt inundate mari suprafețe de pășuni și terenuri arabile. Deasemenea apele Mureșului au provocat irundații în județele Arad, Alba și Sibiu. Viile vegetează încet din cauza frigului.

Fânețele se prezintă bine iar islăzurile au iarbă pentru vite.

Vas percheziționat de echipajul unui crucișetor britanic

Santander, 16 (Rador). — Corespondentul agenției Stefani transmite:

Comandantul vaporului Marques de Camilla a declarat că vasul său a fost oprit în apropierea Terra Novei de către un crucișetor britanic și obligat să se oprească în Bermude unde supușii

puterilor axiale ce se aflau pe bord au fost debarcați și încarcerati.

Vasul nu a putut să-și reia drumul decât peste câteva zile. El a fost din nou oprit în apropierea Azorei după ce fost din nou percheziționat și s'a permis să-și continue călătoria până la capăt.

Pe străzile orașului Brașov s'a destășurat o impresionantă dramă familiară

Brașov, 16. (S. I. R.). — O impresionantă dramă pasională s'a petrecut în Brașov.

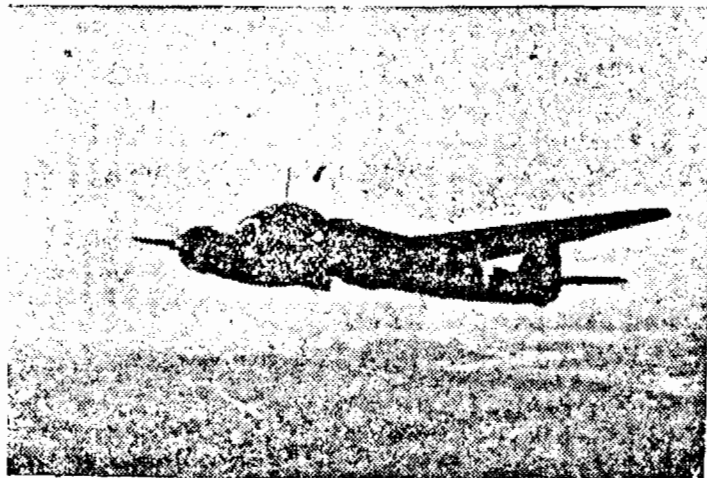
La ora prânzului când centrul orașului era plin de lume, avocatul Tientu, care se afla de mult timp despărțit de soția sa, a întâlnit-o pe aceasta tocmai

când eșia din cafenea de sub hotelul Coroana. Între cei doi foști soți s'a produs un schimb de cuvinte după care, avocatul Tientu a luat la palme pe soția sa, și infuriat peste măsură a scos un revolver, cu care a tras trei focuri de revolver asupra ei.

Gloanțele au perforat plămânii și catul victimei; sunt însă speranțe că va scăpa cu viață.

Avocatul Tientu care a fost mult timp procuror s'a constituit prietenul Drama a produs o puternică impresie în toate cercurile locale unde eroii ai dramei erau foarte cunoscuți.

Războiul pe apă și în aer

Bombardier german Typ Ju 88. deasupra coastelor Siciliei, în căutarea inamicului.

Chinezi, malaezi, olandezi din serviciul Angliei făcuți prizonieri și aduși pe bordul unui vas de război german.

INFORMAȚIUNI

CALENDAR

VINERI, 16 MAI

Ortodox: Cuv. Părinte Teodor cel sfântit.
Catoice: Sf. Ioan din Nepomuc.

macii de serviciu:

Circ. I: Misericordianilor' Str. Sf. Ioan 5;
Circ. II: Șarpe, Piața Traian 7; Circ. III: Sf.
Antoniu, Str. M. Costin 1; Circ. IV: I. Ung-
ry, Str. Preyer 1; Fratelia: Panajoth; Me-
la: I. Chioreanu; Freidorf: V. Eremici.
Estea trei au serviciu permanent. Salva-
re: Telefon 44-44.

CINEMATOGRAFE:

Capitol: „Domnișoara dactilografă“.
Thalia: „Casa din Malta“.
Apollo: „Dansul vieții“.
Corso: „Dr. Cyclops“.

TEATRUL COMUNAL:

Trupa grupului național german din
omânia.

Intendant: DI Gust Ongyerth.
Stagiunea de primăvară 1940/41
Timișoara.

Vineri: 16 Mai, ora 20. „Tinerie-
a“, de Max Halbe.

Sămbătă: 17 Mai, ora 20. „Buni-
l vândut“. Comedie de Francisc Strei-
her. Director de scenă: Karlfriz Eit-
el, regie: Gust Ongyerth.

Duminică: 18 Mai, ora 17 și ora
19. „Călătorie de nuntă fără soț“. Co-
medie de Leo Lenz. Director de scenă:
Karlfriz Eitel, regie: Gust Ongyerth.
Bilete de intrare cu începere dela
Mai la casa teatrului, dela 10—13
și 17—20.

— Camera de industrie și comerț din
Timișoara face cunoscut celor intere-
sați, că în urma ordinului telegrafic al
Ministerului de finanțe, că în ceea ce
priveste vânzările de vite, se va per-
cepă până la 1 Iunie 1941 impozitul ex-
cepțional cu cotele de 2%, în loc. de
3%.

— Anunț. Firma s. a. pentru desface-
rea de mărfuri din Timișoara, termi-
nând complet lichidarea, în sensul că
nu mai există nici un creditor și nici
debitori, nu mai există nici o piedecă
pentru radierea firmei. Aceasta se pu-
blică conf. art. 206 cod. comercial.
Lichidatorii firmei.

— Suprafața însămânțărilor în județ.
Camera de Agricultură a județului Ti-
miș-Torontal a încheiat situația însă-
mânțărilor a județului nostru, făcute în
timp săptămână, care este următoar-
ea. S'au însămânțat grâu de primăvară
19 ha.; orz 6638 ha., ovăz 22.199 ha.,
ceapă 2566 ha., lucernă 4738 ha., tri-
ciol 8024 ha., cartofi 5963 ha., ceapă 340
ha., mazăre 224 ha., linte 1694 ha., mo-
ș (dughie) 288 ha., mac 97 ha., sfec-
la 991 ha., sfeclă de zahăr 2781 ha., fa-
le 305 ha., porumb 68.335 ha., floar-
e soarelui 2160 ha., soia 124 ha., mă-
dă (sorg) 224 ha., mei 2 ha., cânepă
sămânță 37 ha., cânepă fuior 1842
ha., in de sămânță 371 ha., in fuior 51
ha., legume 161 ha. Însămânțările din
săptămâna trecută nu s'au putut face
deoarece scără înaltă din cauza timpu-
ploios.

— Două noi cutremure la București. Eri
mai înregistrat la observatorul meteo-
logic din București două cutremure: primul
de puternic, la orele 10.37, cu epicen-
trul la 400—500 km; al doilea foarte slab la
orele 15.45, cu epicentrul în țară la 160 km.

— Răzburerea unei soții. Locuitorul
din Dumitru era în dușmănie cu soția
Maria Pandeale. Aceasta din urmă a
fugit la cale pe cumnatul său Constan-
tin Popa să se răzbune. Pe când se af-
ța un frate al său și cu un alt cum-
nat, Constantin Popa a întâlnit pe Puiu
Dumitru asupra cărui a tăbărit și
l-a lovit cu un hârleț i-au tăiat
capul. Victima a fost internată în spi-
ritar agresiunii arestați.

— Arestarea unei bande de hoți. Eri
au fost predați parchetului Timiș-Tor-
rontal, următorii indivizi din comuna
Utvin: Mihai Ursu, Petru Popovici, Ion
Zarie, Nicolae Pripag, Traian Ghilezan,
Aurel Vasi și Petru Marcu. Toți aceș-
tia, constituiți în bandă, au comis nu-
meroase furturi, de rufe de pat, perini,
duni, șunci, slănină, paseri și alte lu-
cruri casnice, dela locuitorii din comu-
nele Utvin și Frei dorf. Valoarea lucrur-
ilor furate nu s'a putut stabili încă.

— IN ATENȚIUNEA CITITORILOR
NOSTRI. Intrucât suntem informați că
ziarul nostru nu sosește la timp abona-
ților și depozitarilor noștri, îi rugăm pe
această cale să ne anunțe orice nereguli
în legătură cu sosirea ziarului, care se
expediază la timp, pentru a lua măsurile
cuvenite. Ne vom adresa Direcției Ge-
nerale a Poștelor aducându-i la cunoș-
tință toate oficiile care nu-și fac datori-
a, pentru a lua măsurile cuvenite.

— Ministerul de finanțe a examinat lucră-
rile de impunere. În conerința ce a avut loc
la Ministerul de finanțe cu inspectorii spe-
ciali, inspectorii generali și inspectorii finan-
cari, s'a cercetat activitatea impunerilor fă-
cute pe teren, de către corpul inspectorilor
și asupra stării de spirit, în care se stabilesc
impunerile, precum și fixarea de norme ge-
nerale, pentru continuarea activității. Dom-
nii Secretari Generali, cari au prezidat acea-
sta conferință, au recomandat inspectorilor
să supravegheze și să îndrumeze cât mai
atenț lucrările de impunere, înlăturându-se
orice excese și orice evaluări exagerate sau
impuneri prea zelose; să asculte doleanțele
contribuabililor și să aplaneze pe loc orice
neînțelegeri ivite, între reprezentanții fiscului
și contribuabili. Deasemenea a recoman-
dat o cât mai atentă supraveghere a mora-
lității și pregătirii tehnice a organelor de
impunere.

— INSTALAREA NOULUI PREȘE-
DINTE AL SECȚIEI A DOUA A
CURȚII DE APEL DIN TIMIȘOARA.
Intr'un cadru solemn s'a făcut eri in-
stalarea noului președinte al secției a
doua a Curții de Apel, din Timișoara,
în persoana d-lui consilier Gheorghe
Cioseanu, venit dela tribunalul Sibiu.
Instalarea noului titular la această sec-
ție s'a făcut în fața tuturor magistrați-
lor și a numeroși avocați. Jurământul
a fost luat de către d. Ilie Lungulescu,
primul președinte al Curții de Apel.

— Ninsoare în județul Dâmbovița. În re-
giunea de nord a județului, după două săp-
tămâni de ploi reci a început să ningă. Tem-
peratura a scăzut și sunt temeri ca din cauza
timpului rece, semănăturile să nu sufere.

— În atenția celor cari au contribuit
la „Darul Ostașului“. În numărul de
Duminică al ziarului nostru, vom da
publicității, listele cu numele donatori-
lor, cari au contribuit la strângerea
fondurilor „Darul Ostașului“.

— Inspecțiile d-lui ministru de finanțe.
În ultimele zile d. general Stoescu, minis-
trul finanțelor a făcut inspecțiuni în orașele
Bacău, Tecuci, Focșani și Mizil.

— Ziarul roagă pe toți autori. de
cărți literare, științifice, religioase, fi-
lozofice, să trimită câte un exemplar
la redacția noastră pentru a li-se face
recensia cuvenită.

— Editorialul din numărul de azi al
ziarului nostru, iscăliț de d. Al. Tisse-
scu, a apărut în numărul de ieri al zia-
rului „Unirea“ din Capitală.

— PARASTAS PENTRU PROFESORUL
N. IORGA. Azi dimineață la orele 9.30 s'a
oficiat de către un sobor de preoți la biseri-
ca Amzei un parastas pentru profesorul
Iorga. Au luat parte numeroși prieteni ai
ilustrului dispărut.

— Țigan înaintat parchetului. Orga-
nele biroului judiciar au arestat ne-
țiganul Ion Ion, de 27 ani fără domiciliu,
pentru că a furat un palton. Cu actele
dresate, țiganul a fost înaintat parche-
tului, pentru cercetări.

Doi ani închisoare și 15000 lei despăgubiri pentru falsificare de acte publice și constrângere de mărturie falsă

Timișoara, 16. — Un interesant proces
s'a desbatut eri în fața Curții de
Apel, din localitate, intentat de locuitorul
Zing Francisc din comuna Giar-
mata, jud. Timiș-Torontal, împotriva
d-lui Nata Anghel, șeful postului de
jandarmi din aceeași comună.

În anul trecut izbucnind un incendiu
în curtea casei lui Zing, șeful postului
mergând la fața locului, a încheiat un
proces verbal prin care precizase că focul
a fost pus chiar de către proprietar-
ul imobilului.

Imediat după aceasta, Francisc Zing
a fost arestat și deșus la penitenciarul
din Timișoara, fiind condamnat și la 15
zile închisoare. Șeful postului de jan-
darmi pentru că să-și poată întări procesul
verbal, a mai propus și doi soldați
ca martori, care au mărturisit că ei au
văzut cum a pus focul agricultorul
Zing.

După ispășirea pedepsei, Zing a
plecat acasă și și-a văzut de gospodă-

— Câte persoane s'au înscris pentru
aprovizionarea cu alimente. Serviciul E-
conomic al primăriei municipiului Ti-
mișoara a centralizat toate datele pri-
vitoare la înscrierea cetățenilor pentru
aprovizionarea cu alimente. Din sta-
tistica încheiată, se constată următoar-
ele înscrieri făcute: 93.124 capi de fa-
milie cu 103.342 suflete, pentru zahăr;
32.263 capi de familie cu 102.326 su-
flete, pentru ulei comestibil; 39.107
capi de familie cu 124.284 suflete, pen-
tru făină; 30.758 capi de familie cu
100.098 suflete, pentru carne. Pe lângă
aceste înscrieri, restaurantele au mai
înscris consumatori flotanti: pentru
dejun 12.162; pentru prânz 12.547; pen-
tru cină 11.101.

— Între timp s'au eliberat și soldații
din armată. Întâlnindu-se cu Zing, ei
au spus că n'au văzut nimic din cele
declarate la proces, dar fiind forțați de
către șeful postului, au trebuit să de-
clare că au văzut cum a dat foc la
curtea casei sale.

În urma acestor declarații senzațio-
nale ale soldaților, agricultorul Zing
Francisc știindu-se nevinovat și vă-
zând ce spun soldații, a dat în judecată
pe șeful postului. Cauza ajungând în
fața tribunalului Timiș-Torontal, plu-
tonierul Anghel a fost condamnat la 2
ani închisoare și 5000 lei despăgubiri,
pentru fals de acte publice și constrân-
gere de declarații false.

Condamnatul a făcut apel, care s'a
judecat eri în fața Curții de Apel, din
localitate. Curtea a confirmat sentința
tribunalului, suspendând închisoarea,
dar a majorat despăgubirile la 15.000
lei.

Alt loc de examen pentru școala de șoferi

În atențiunea autorităților

De ani de zile, depe vremea când
carierul nu era aproape deloc locuit,
s'a creiat obiceiul ca examenul școlii
de șoferi din Timișoara să se facă pe
strazie, Turin, Galați, Paris, Toma etc.
din cartierul de vile din Cetate. Acest
obicei continuă și azi când examenele
sunt mult mai numeroase — zilnic au
loc 5—6 examene — și când aceste
străzi sunt arhipopulate. Dacă adău-
găm că în acest cartier numărul copii-
lor este foarte mare, se va învedera ne-
cesitatea ca locul examenului școlii
de șoferi să fie mutat neîntârziat în
altă parte a orașului, unde pericolul
ce-l prezintă pentru copiii locuitorilor

și pentru populațiile dela marginea
străzilor, nu este atât de mare.

Credem că d. primar al Municipiului
împreună cu d. chestor al Poliției vor
găsi întemeiată această cerere a locu-
itorilor ordonând mutarea în altă parte
a locului de exercițiu și examen al can-
didaților la permisul de conducere.

Români!

Conform înțelegerii cu Misiunea Mi-
litară germană, prizonierii jugoslavi de
origina etnică română, care au fost
trăiați de o comisie militară germano-
română locală, și predați guvernului ro-
mân, cu începere din ziua de 8 Mai a. c.,
au fost instalați de către autoritățile
militare locale românești, în comunele
Ghiroda, Remetea și Jur, îngrijindu-se
de hrana și cazarea lor, astfel ca, până
la repatriere, să se simtă cât mai bine.

Pentru a le îmbunătăți cât mai mult
condițiunile de trai, facem apel la auto-
rități, societățile de binefacere și publi-
cul românesc pentru a contribui cu ce le
stă în putință.

Ofrandele se primesc pe adresa: Biroul
Informațiilor aflat în localul Comanda-
mentului Diviziei din Piața Libertății,
telefon 34-01.

MINUNA MINUNILOR!

După doi ani de muncă fantastică a sosit cel mai bun film colorat:

DOCTOR CYCLOPS

CE ESTE?

GINE ESTE?

Premieră pentru România!

Veți vedea această minune dela 13 Mai

LA CINEMA CORSO

ULTIMA ORĂ

Comunicat german

Berlin, 16. (Rador.) Inaltul comandament al forțelor armate germane comunică:

Un submarin a scufundat în Atlanticul de nord un crucișător auxiliar britanic foarte bine înarmat cu o deplasare de 23.000 tone.

Continuându-și atacurile contra navigației engleze de aprovizionare aviația a scufundat în timpul zilei și peste noapte trei vapoare de comerț inamice cu o deplasare totală de 11.000 tone și a avariat grav cu lovituri alte două cargonuri mari. Eri în cursul zilei avioane de luptă au atacat cu succes diferite obiective militare din Anglia. Cu acest prilej au fost avariate pe pământ mai multe avioane de luptă cu patru motoare aflate pe un aerodrom.

În Africa de nord artileria și formațiuni de patrulă au desfășurat iarăși o vie activitate în fața Tobrukului. La Tobruk și în regiunea de est de Sollum au mai fost distruse încă două care britanice și mai multe au fost capturate luându-se un număr de prizonieri. Avioanele ușoare de luptă germane au sprijinit luptele terestre ale corpului german din Africa dând atacuri pline de efect contra coloanelor de infanterie și vehicule ale englezilor în regiunea Sollum.

În spațiul mediteranean formațiuni ale aviației germane au bombardat atât ziua cât și noaptea instalațiile militare din insula Malta și Creta obținând bune rezultate.

Cu prilejul unui atac dat de avioane ușoare germane de luptă contra unor aerodromuri de pe insula Creta au fost distruse pe pământ 15 avioane de vânătoare inamice. În cursul luptelor aeriene ce s-au dat asupra insulei vânătorii germani au doborât încă 8 avioane. Inamicul a făcut sboruri pe deasupra teritoriului Reichului. Dela 12 până la 14 Mai inamicul a pierdut 31 avioane dintre care 13 au fost distruse pe pământ. În aceeași perioadă pierderile germane au fost de 3 avioane.

Echipajul unui avion de luptă alcătuit din sublocotenentul Kloess, însărcinatul cu misiuni speciale (sonderfuehrer) Adolf, sergentul Engel, sergentul Schilling și caporalul Knoechel s-au distins în mod deosebit prin atacurile îndrăznețe și încununate de succes pe care le-au dat împotriva unei uzine de armament din sudul Angliei.

Sublocotenentul Kolbitz comandând o secțiune a artileriei antiaeriene a dat dovadă

Un nou teatru de luptă, SIRIA

Berlin, 16 (Rador). — Agenția DNB înregistrează o informație a agenției Reuter care declară:

Aflăm din isvor competent că autoritățile franceze din Siria au autorizat pe germani să se servească de aeroporturile din Siria pentru a face sboruri în Irak. De aceea guvernul englez a dat toate imputernicirile necesare pentru pornirea unei acțiuni în contra avioanelor germane aflate pe aeroporturile din Siria.

Aprovizionarea funcționarilor cu lemne trebuie făcută până în luna Iunie

BUCUREȘTI, 16. (Prin telefon). PREȘEDINȚIA CONSILIULUI DE MINISTRI A DAT URMĂTORUL COMUNICAT:

D. GENERAL ION ANTONESCU, CONDUCĂTORUL STATULUI ȘI PREȘEDINTE AL CONSILIULUI DE MINISTRI, A DAT DISPOZIȚII AUTORITĂȚILOR DE STAT ȘI ÎNTREPRINDERILOR PARTICULARE CA SĂ AVANSEZE NEINTĂRZIAT TUTUROR FUNCȚIONARILOR SUMELE NECESARE, PENTRU A-ȘI PROCURA DIN TIMP LEMNE PENTRU IARNĂ.

APROVIZIONAREA CU LEMNE TREBUE SĂ FIE TERMINATĂ PANĂ ÎN LUNA IUNIE, CÂND ÎNTREG TRANSPORTUL ESTE REZERVAT NOUEI RECOLTE.

Comunicatele de război

în luptele din Africa de nord de un curaj și de un spirit ofensiv remarcabil.

Comunicat italian

Roma, 16. (Rador) Marele cartier general al forțelor armate italiene publică astăzi următorul comunicat oficial:

Avioane italiene și germane au atacat bazele aeriene dela Malta trei avioane britanice au fost doborâte în cursul raidurilor aeriene. În Africa de nord activitate de artilerie pe frontul Tobruk și investigații de patrulare la est de Sollum. Avioanele noastre de bombardament au bombardat în mod succesiv portul Siamena Jamentele dela Tobruk: un vapor a fost incendiat. Avioane inamice au bombardat Derna.

În Africa orientală presiunea inamicului a continuat pe întreg sectorul și mai ales în cel dela Amba Alagi unde trupele noastre rezistă cu o extremă îndârjire.

Decretul Lege pentru programul de înarmare al Statelor Unite a fost votat

WASHINGTON, 16. (Rador). — Corespondentul agenției DNB, comunică:

Comisia militară a senatului a votat în unanimitate proiectul de lege, prin care ministrul producției este obligat a indica produsele care urmează să fie fabricate în cadrul programului de înarmare.

Comunicat englez

Cairo, 16. (Rador) Cartierul general din Orientul apropiat publică următoarele comunicat:

Aviația navală a executat cu succes un

atac împotriva unui convoi ce se îndrepta Mediterana spre sud în noaptea de 15 Mai. Au fost lovite direct un vapor comercial de 8000 tone și un contratorpilor.

În Cirenaica aviația sud africană a luat în acțiune pentru prima dată Lunea tre-

După părerea cercurilor autorizate din Berlin Fuehrerul încă nu face declarații în cazul Rudolf Hess

Berlin, 16 (Rador). — Din isvor autorizat se comunică:

Se crede la Berlin că în acest moment Fuehrerul nu va face probabil declarații publice în legătură cu dramaticul sbor în Scoția al d-lui Rudolf Hess. Discuția asupra dedesubturilor afacerii Hess continuă totuși în cercurile partidului național-socialist în cercurile ziariștilor și în public.

Nimeni nu se îndoiește de faptul că Rudolf Hess a făcut acest pas din motive idealiste, închipuindu-și că ar putea prin acțiunea sa să aducă pacea, deoarece după părerea sa continuarea războiului devenise din partea Angliei o adevărată nebunie. Se amintește cu deosebire un pasaj dintr'un discurs pe care Hess l'a ținut la 28 Februarie trecut în care el spunea: „Misiunea Germaniei este de a rezolva chestiunile pendinte între oameni în același spirit în care tineretul popoarelor s'a adunat pentru întreceri sportive. Convingerea noastră este că Anglia joacă în acest domeniu rolul aceluia care vrea răul dar care contribuie la realizarea bine-

lui.”

Aceste cuvinte se declară în cercurile berlineze, arată lamurit în ce măsură se bizuia Hess pe onestitatea sportivă a englezilor și cât de mult credea în domeniul politic ar fi suficient să vedeaască persoana englezilor că ei erau pentru o cauză pierdută pentru că ei erau gata de a face pace.

Totuși omul de pe stradă nu înțelege cum își închipuia Hess că poate increde în onestitatea englezilor. Omul de pe stradă crede că sborul lui Hess în Anglia este o năzdrăvănie, în momentul actual al războiului propriu de nebunie. Nimeni nu se înșelă însă că Hess a fost inspirat de idealism, care ar avea efecte bune și pentru Imperiul britanic, căci în situația actuală ar fi mai cuminte pentru englezi să termine războiul.

Berlinezii se întreabă care dintre cele două iluzii este mai mare: iluzia că Hess de a voi să convingă englezii să facă pace sau iluzia englezilor că vor mai putea câștiga războiul.

Insemnările dlui Rudolf Hess

Locuitorul Fuehrerului se credea în măsură să determine o pace anglo-germană

Nici familia dlui Hess nu bănuia planul plecării sale în Anglia

Berlin, 16 (Rador). — În cercurile bine informate se declară, că, d. Rudolf Hess, înainte de a pleca în Anglia, a redactat o serie de însemnări, destul de lungi.

Din aceste notițe reiese că el se credea, în măsură să determine, printr'o inițiativă personală, o pace anglo-germană, care ar fi pus capăt războiului printr'un acord încheiat, prin bună înțelegere.

El socotea că ar putea face acest lucru, dacă ar izbuti „să ducă Angliei, adevărul”.

Actul său, — care dată fiind necunoașterea completă a posibilităților reale, pe care o trădează — ca și felul în care l'a executat, nu se poate explica decât prin faptul că el suferea de idei fixe. Pare motivat, înainte de orice, prin considerente umanitariste, către care el înclina, cu atât mai mult cu cât era grav bolnav.

D. Rudolf Hess, care, evident, după cum se știe numai de un foarte mic număr de persoane, știa totuși, destule lucruri pentru a fi convins, că războiul germano-englez, dus cu toată asprimea, trebuia fatal să ducă, nu numai la înfrângere, ci la nimicirea totală a Angliei, oricare ar fi ajutoarele ce s'ar fi dat acestei țări. El știa că Anglia pornește dela idei false, nu numai în ce privește puterea militară, ci și în ce privește situația internă și economică a Germaniei.

Din manuscrisele sale reiese clar, că, după părerea lui, continuarea războiului, de către Anglia mai era posibilă numai pentru că opinia publică, engleză era înșelată, de Churchill și de clică lui, care — scrie d. Hess — numai el împiedecau lumea de a face pace, fapt care atrăgea consecințe îngrozitoare

pentru locuitorii insulei britanice. D. Hess a crezut că ar putea convinge Anglia de nebunia conducătorilor ei actuali, dacă ar izbuti să convingă alte personalități engleze, asupra văratei situații. El a crezut că în lordul Hamilton pe omul căruia

Este probabil că Rudolf Hess nu era cunoscut pe acest lord, în cursul războiului din 1938. Și de aceea și-a dat numul, cu parașuta, în apropiere de prietenia acestuia, când a coborât avionul său, nu mai are benzina.

El credea că lordul Hamilton nu avea tenii săi se bucură în Anglia, de fluența necesară. D. Hess credea că nu trebuie să vorbească cu lordul Churchill și a făcut chiar la clarafie precisă, că nu dorește, în un caz, să vorbească, primului personal.

După cum rezultă, mai departe, din notițele lăsate, d. Rudolf Hess, după ce a vădit succesul misiunii sale, credea că se va înapoia peste câteva zile și că i-se va pune chiar la dispoziție benzina necesară pentru zborul de poiere. El nu a vorbit nimic despre planul său, nici chiar familiei sale, și spera să o revadă în curând.